

kunde bringe Skolevæsenet frem uden Penge og uden Børrere, hvilket man skulde troe at han meente, — ja, da kunde han gjøre sit Mesterstykke. (Tjsherning: ja, men det vil jeg ikke!). Nei, det troer jeg heller ikke vilde gaae. Af al det Skolevæsen, jeg kjender, troer jeg, at Folkefollerne for den confirmerede Ungdom er det, som udretter meest for Folkeophlysningen hos Landbobefolkningen i Danmark. Man maa lægge Mærke til, at det i Regelen er Mænd, der søle særligt Raad til at virke i denne Retning, som staae i Spidsen for disse Skoler; de blive ikke godt lønede og ikke særligt af lagte, saa det ikke er det, der bliver Drivkraften for dem i denne Henseende. Paa disse Skoler møder i Regelen de meest opvakte og begavede Bondesønner, og saa gjerne jeg end vil have, at Oplysningen skal udstrække sig til de Fattige, som ogsaa den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) vil have det, maa jeg dog bede de ærede Medlemmer lægge Mærke til, hvad jeg ogsaa før bemærkede, at det kun bliver de mere Begavede, som man kan vente vilde gaae frem i Samfundet — og disse mener jeg naturligviis ligesaa godt kunne findes blandt den fattige Klasse, — men vil man have den med, saa troer jeg ikke, at det kan naaes, uden at der maa gjøres Noget for, at de kunne komme med, og jeg veed ikke, at dette kan gjøres paa en bedre Maade end ved at sørge for at faae fat i nogle Penge, hvorved det kan blive muligt for dem for en ringe Betaling eller Godtgjørelse at tage Deel i de Gøder, der paa denne Maade kunne opnaaes. Jeg skal derfor paa det Bedste anbefale Forslaget af Rigsdagsmanden for Odense Amts 6te Valgkreds (Vohansen). Dog forekommer det mig, at den ærede Forslagsstiller, min ærede Ven fra Thyen, særligt kun har havt sin Tanke henvendt paa sin egen Skole, nemlig paa den Skole, som er paatænkt i Landsbyen i det nordlige Thyen. Jeg skal hverken modarbejde hans Skole her eller noget andet Sted, hvor jeg kan have Indflydelse paa denne Sag. Jeg ønsker, at denne Sum, ifølge Sagens Natur, bliver overdraget til den høitærede Cultusminister, og at han vil fordele den paa den hensigtsmæssigste og bedste Maade. Hvad den ærede Rigsdagsmands Skole an-

gaaer, da har han den Fordeel, at han har Provsten paa sin Side, der tager Skolen under Armene saavel i Skoleraadet som i Amtsskole-directionen, saa den vil nok blive hjulpen. Jeg kan ikke slutte uden med et Par Ord at anbefale Fleertallets Forslag med Hensyn til Bevilgelsen af 1000 Rbd. til Opdragelsesanstalten Holsteinsminde. Jeg troer, at det er en Opdragelsesanstalt, som mange Egne af Landet have benyttet, og benyttet med ikke ringe Velsignelse. Jeg veed, at det er Tilfældet med ikke faa Communer paa Thyen, at de have med enkelte stakkels unge Mennesker maattet tye til denne Opdragelsesanstalt, og det har i Regelen været disse Mennesker til stor Gavn og Nytte, derfor skulde det gjøre mig ondt, om Instituttets bestyreren ved en Formfeil har forset sig, og det derfor skulde ramme ham i den Grad, at Summen skulde nægtes. Sagen anbefales nu af den ærede Ordfører, og jeg troer ogsaa, at det ærede Medlem, som før var derimod, nu tildeels er omstemt, hvorfor jeg haaber, at Thinget vil gaae ind paa at bevilge denne lille Sum.

Søgsbro: Jeg maa først talke den høitærede Minister, fordi han udtalte, at han vilde meddele disse Understøttelser ogsaa til Andre end dem, der bleve anbefalede af Amtsskole-directionerne. Naar jeg hørte, at han ikke kjendte til saadanne Misbrug fra Provsternes Side, som jeg har omtalt, saa troer jeg dog, at han vil efterhaanden lære dem at kjende. Jeg skal dernæst gribe denne Leilighed til at udtale, at det ikke gjælder om alle Provster. Jeg kjender saavel Amtsskole-directioner som Provster, der med Interesse have taget sig af det fri Skolevæsen, og i hvem det har fundet de bedste Talsmænd. Den Dom, der blev udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) angaaende Folkehøistolerne, kan jeg rolig indanke til de Mange rundtom i Landet, som ogsaa her i Salén, der have et nøiere Kjendskab til disse Skoler, end den ærede Rigsdagsmand, saavidt jeg forstod ham, selv ulstod at være i Besiddelse af. Hans Udtalelser om Kjøstbarheden af Opholdet ved disse Skoler forstod jeg ikke ret. Ved den Skole, hvorved jeg er ansat, og som jeg troede